

PRIMUS

Ärisaladuseta

KOONDUMISE LÜHIKOKKUVÕTE

Koondumise osalised ja koondumise laad

29.01.2016 sõlmisid Aktsiaselts LHV Varahaldus (edaspidi **LHV VH**) ning Danske Bank A/S ja Danske Bank A/S Eesti filiaal (edaspidi ühiselt **Danske Bank**) aktsiate ostu-müügilepingu (edaspidi **Leping**), mille alusel LHV VH omandab Danske Bank'ilt 100%-lise osaluse Danske Capital AS'is (edaspidi **DC**) ja selle kaudu ainuvalitseva mõju DC üle konkurentsiseaduse (edaspidi **KonkS**) § 2 lg 4 mõistes. Seega on käesolev koondumine koondumine KonkS § 19 lg 1 p 2 tähenduses ehk ettevõtja poolt valitseva mõju omandamise teise ettevõtja üle ning käesoleva koondumise osalisteks on LHV VH (valitsevat mõju omandav ettevõtja) ning DC (ettevõtja, kelle üle omandatakse valitsev mõju).

Koondumise osaliste tegevusalad

LHV VH on AS LHV Group 100%-line tütarettevõtja. Lisaks LHV VH'le kuulub LHV kontserni AS LHV Pank, AS LHV Finance, UAB Mokilizingas ja OÜ Cuber Technology, mille põhilisteks tegevusaladeks on pangandus ning järelmaksuteenuse osutamine ja väikelaenude andmine Eesti ja Leedu klientidele. AS LHV Pank Läti filiaal suletakse 31.03.2016, pärast mida jätkatakse Lätis teatud teenuste osutamist piiriülevalt.

DC on Taani krediidasutuse Danske Bank A/S'i 100%-line tütarettevõtja. Danske Bank A/S tegutseb läbi oma valitseva mõju alla kuuluvate ettevõtjate Põhjamaade universaalpangana, mille põhiturgudeks on Taani, Norra, Rootsi ja Soome. Lisaks tegutseb pank ka Eestis, Lätis, Leedus ning Põhja-lirimaal. Eestis tegutseb Danske Bank A/S läbi oma filiaali peamiselt äriklientide suunal.

Mõlemad koondumise osalised tegelevad fondide valitsemisega.

LHV VH valitseb Eestis 5 kohustuslikku pensionifondi, 1 vabatahtlikku pensionifondi, 1 aktsiafondi ja osutab ühele Luksemburgis asutatud aktsiafondile investeringute juhtimise teenust.

DC valitseb Eestis 3 kohustuslikku pensionifondi, 2 vabatahtlikku pensionifondi, 3 aktsiafondi ja 1 intressifondi.

Lisaks osutavad LHV VH'ga ühte kontserni kuuluv AS LHV Pank ning DC portfelli valitsemise teenust.

Mõjutatud kaubaturud

Käesolevast koondumisest mõjutatud kaubaturuks on kohustuslike pensionifondidega seotud kaubaturg Eestis.

LHV VH kohustuslikud pensionifondid on LHV Pensionifond XS ja LHV Pensionifond S (konservatiivse strateegiaga fondid), LHV Pensionifond M (tasakaalustatud strateegiaga fond), LHV Pensionifond L (progressiivse strateegiaga fond) ja LHV Pensionifond XL (agressiivse strateegiaga fond).

DC kohustuslikud pensionifondid on Kohustuslik Pensionifond Danske Pension Intress (konservatiivse strateegiaga fond), Kohustuslik Pensionifond Danske Pension 25 (tasakaalustatud strateegiaga fond) ja Kohustuslik Pensionifond Danske Pension 50 (progressiivse strateegiaga fond).

Koondumise teate esitaja hinnangul tuleks kohustuslike pensionifondide kaubaturgu vaadelda ühtse kaubaturuna.

Koondumise eelselt tegutseb Eestis kohustuslike pensionifondide kaubaturul viis turuosalist – lisaks koondumise osalistele ka Swedbank Investeerimisfondid AS, AS SEB Varahaldus ja Nordea Pensions Estonia AS. LHV VH turuosa on koondumise eelselt nii fondide mahu kui osakuomanike arvu lõikes ligikaudu 20-21% ja DC turuosa on mõlemas arvestuses alla 10%. Nende tulemustega on LHV VH kohustuslike pensionifondide kaubaturul fondide mahu arvestuses teine ning DC neljas. Osakuomanike arvu poolest on LHV VH koguturul aga kolmas ning DC viies ehk viimane. Suurima turuosalise Swedbank Investeerimisfondid AS'i turuosa on nii fondide mahu kui ka osakuomanike arvestuses üle 40%.

Koondumise järgselt oles LHV VH turuosa fondide mahu arvestuses endiselt teine ning tõuseks teiseks ka osakuomanike arvu poolest. Seejuures suurima turuosaga turuosalise Swedbank Investeerimisfondid AS'i turuosa oleks LHV VH omast fondide mahu poolest ikka üle 10% ning osakuomanike arvu poolest üle 15% suurem.

Seega ei tekita koondumine Eesti kohustuslike pensionifondide kaubaturul LHV VH turgu valitsevat seisundit. Samuti ei kahjusta koondumine kohustuslike pensionifondide turul oluliselt konkurentsi ka mingil muul viisil. Turule jääb 4 turuosalist, kelle vahel tarbijad saavad vabalt valida. Fondivalitsejad peavad pidevalt arvestama klientide eelistuste ning oma konkurentide tegevusega, kuna tarbijatel on võimalik ilma suuremate kuludeta igal ajal oma sissemaksid uude fondi ümber suunata ja kolm korda aastas vahetada osakuid teiste fondide osakute vastu. Samuti puuduvad uutele tulijatele turule sisenemiseks kõrged sisenemisbarjäärid, mistõttu pole välistatud ka uute turuosaliste lisandumine.

Ehkki koondumise teate esitaja hinnangul tuleks kohustuslike pensionifonde vaadelda ühtse kaubaturuna, ei tekitaks käesolev koondumine LHV VH turgu valitsevat seisundit ega kahjustaks muul viisil oluliselt konkurentsi ka juhul, kui erineva strateegiaga kohustuslike pensionifonde vaadelda iseseisvate kaubaturgudena.

Konservatiivse strateegiaga fondide osas on LHV VH turuosa nii enne kui pärast koondumist suurim. Samas on DC turuosa enne koondumist turuosaliste hulgas väiksem, mistõttu ei suurenda koondumine LHV VH turuosa märgatavalt. Samuti jääb LHV VH turuosa pärast koondumist alla 40% ega tekita LHV VH turgu valitsevat seisundit.

Tasakaalustatud strateegiaga fondide osas on LHV VH turuosa nii enne kui pärast teine ja kuna DC turuosa on ka tasakaalustatud fondide osas enne koondumist kõige väiksem, ei suurene ka nende fondide osas LHV VH turuosa koondumise tulemusena märgatavalt, olles ka pärast koondumist rohkem kui 50% väiksem kui Swedbank Investeerimisfondid AS'l.

Progressiivse strateegiaga fondide osas on koondumise eelselt LHV VH ja DC turuosad vastavalt kolmas ja neljas ning koondumise järgselt on LHV VH turuosa suuruselt teine, olles 5-7% väiksem kui Swedbank Investeerimisfondid AS'il ja 3-8% suurem kui AS'il SEB Varahaldus.

Seega ei tekita koondumine LHV VH'l turgu valitsevat seisundit ka tasakaalustatud ja progressiivse strateegiaga pensionifondide osas.

Agressiivsete pensionifondide osas koondumise osaliste vahel kattuvusi ei ole, kuna DC'l puudub agressiivse strateegiaga kohustuslik pensionifond ning seetõttu ei oma käesolev koondumine agressiivsetele pensionifondidele mistahes mõju.

Horisontaalselt kattuvad kaubaturud

Lisaks kattuvad koondumise osaliste ja nendega ühte kontserni kuuluvate ettevõtja tegevused vabatahtlike pensionifondide ning muude avalike investeerimisfondide valitsemisega seotud kaubaturgudel ning portfelligalitseamise teenuse kaubaturul, kuid kuna koondumise osaliste ühised turuosad nimetatud kaubaturgudel jäävad alla 15% ka kõige kitsama võimaliku kaubaturu määratluse korral, puudub käesoleval koondumisel neile turgudele oluline mõju.

Koondumise strateegilised ja majanduslikud põhjused

2015. aasta veebruaris teatas Danske Bank otsusest keskenduda Balti riikides ettevõtete pangandusele ja nendega seotud privaatpanganduse klientide teenindamisele. Viimase aastaga on Danske Bank jõudsalt kasvatanud oma ettevõtete panganduse äri ning samas järk-järgult loobunud jaeärist. Muutunud strateegiast tulenevalt soovib Danske Bank võõrandada oma Eestis asuva varahaldusettevõtte.

LHV VH eesmärgiks on koondumise tulemusena laiendada oma äritegevust ja seeläbi pakkuda kohustuslike pensionifondide klientidele parimat pikaajalist investeerimisteenust. LHV VH pensionifondides hoiab koondumise eelselt oma pensionivara ligikaudu 130 000 klienti. DC ostuga saadakse juurde umbes 40 000 klienti.